Година I. Бабадагъ, срѣда 27 мартъ 1918 г. Брой 113

ВѢСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНО

Излиза понедѣлникъ, срѣда и

АБОНАМЕНТЪ:
Въ страната, на 6 м. — 7 л.
Въ чужбина „ „ „ — 14 л.
Единъ брой 10 ст.

ОБЯВЛЕНИЯ:
На IV стр. 15 ст. на кв.

Адресъ:
Дирекция на в. „Добруджа“
градъ Бабадагъ.

Варна
Градската библиотека
251

Балканската проблема. — Бюлетинъ за военнитѣ дѣйствия. — Голѣми успѣхи на съюзнитѣ армии на западния фронтъ. — Мирътъ съ Русия. — Майоръ Векилски. — Чуждия и нашия печатъ за Добруджа. — Хроника и пр.

Г. Тодоровъ

БАЛКАНСКА ПРОБЛЕМА.

Съ ликвидацията на войната на източния фронтъ особено съ сгромолясването на империалистическа Русия, неминуемо се налага разрѣшението на балканскитѣ въпроси по единъ радиаленъ начинъ. Само така ще може европейското човѣчество да се освободи окончателно отъ призракитѣ на размирицитѣ и жестокоститѣ на войната. Всѣко друго ликвидиране съ споферетѣ на полуострова ще бѫде спасно за спокойствието на континента, който усѣща толкова голѣма нужда, отъ дълъгъ миръ, почивка и културна работа. Ранитѣ отъ настоящата голѣма война, сѫ дълбоки за народитѣ. Продължаването ѝ безъ всѣка разумна причина, единствено поради амбицията и лудостьта на отговорницитѣ въ Англия и Франция труп нещастия върху нещастия за европейскитѣ народи и култура. И който рѣче да мине съ едно повърхностно прѣуреждане на реда между балканцитѣ, които, може би, наймного страдатъ отъ войната, той още отъ сега трѣбва да се готви за скоропенъ бой, щомто остатѣла главнята да дими на Балканитѣ, ще запали границитѣ и на великосѣдитѣ. Така бѣше до сега, тъй ще бѫде и за напрѣдъ съустановяване на единъ подобенъ редъ на нѣщата и за бѫдане, между балканцитѣ. Нѣма да прѣтеличимъ, ако кажемъ, че старото положение на балканския полуостровъ, така грижливо и съ нѣжность пазено като цвѣте, отъ великоевропейцитѣ, докара донегде кървавия двубой въ Европа. Наредъ съ многобройнитѣ други интереси на двѣтѣ групировки, които се сблъсквахa въ морета и колониитѣ, не малки сѫ и противорѣчията въ интереситѣ имъ на близкия изтокъ. И понеже гледаха крайно егоистично при прѣуреждането на живота на самитѣ балканци, които отъ своя страна се избиваха като мухи по национални вражди и стоображение, то неспокойния и клокочащъ Балканъ пакъ даде сигнала за голѣмата разплата на голѣмитѣ и малки народи. Ние балканцитѣ нѣмаме участие въ конкуренцията на другитѣ за пѫтища, пазарища и колонии. Оше е рано това за насъ. Ние страдаме единствено отъ незавършеното формиране на националната ни държава и отъ тука нашата намѣса въ войната, за да постигнемъ тоя първиченъ етапъ въ по-нататъшното държавно развитие.

Турци, българи, сърби, гърци, власи и арнаути сѫ установили своя животъ въ тѣсната плоскость на полуострова, а отъ друга страна, дълги исторически вражди и неправдитѣ на много международни актове съ пренебрѣгване до минимумъ на народносното начало разгорещяваше страститѣ и враждитѣ за взаимно изтрѣбление между тия народи. Години минаваха, голѣми събития ставаха и пакъ едно корено прѣуреждане на нѣщата между тия нещастни народи не дойде. Защо? Конкуренцията за влиянието и протекториране на балканския свѣтъ между Русия отъ една страна и Англия и Австрия отъ друга, задържаше това хаотично състояние.

Народитѣ на тая мъченическа земя се взаимно изтрѣбляваха, а християнска Европа се задоволяваше да дава за развлечение само картинки въ театритѣ си отъ кървавитѣ балкански разпри. А тая сѫщата, християнска Европа, можеше да наложи съотвѣтния миренъ редъ, но не го правѣше, защото всѣки гледаме на нѣщата, въ това число и на балканския редъ, отъ мѣстото на своитѣ нечистоплътни интереси.

Сега, Слава Богу, Русия съ своя старъ инстинктъ и стрѣмежъ я нѣма на свѣта. Старата завоевателка умрѣ съ своя носитель царя. Сега свободното економическо проникване на културнитѣ и индустриални великоевропейци не е застрашено отъ рева на руската мечка.

Сега двѣтѣ култури на европейския свѣтъ изпитаха мастието си на бойното поле. Двѣтѣ методи за проникване и разширение изпитаха ръстътъ си. Цѣлия редъ, по тия случаи, въ Европа ще прѣтърпи тукъ такѣ ревизия. Неизмѣримо е силната техника и култура, слѣдъ толкова скъпи жертви да остане безъ елементарни придобивки и подобрѣния въ състоянието си.

Войната се развива въ сѫщата ликвидация по тоя пътъ. И въ това прѣуреждане на Европа, балканситѣ народи, а най-много България, искатъ едно дълбоко, и окончателно разрѣшение; сега това разрѣшение е най-лесно. Богъ съ своя пръстъ въ тая война показа, границитѣ на рационалното рѣшение на балканския въпросъ. Създаденитѣ факти искатъ да се използуватъ за едно мъжествено разрѣшение. Ако Русия сѫществуваше въ своя старъ въоръженъ видъ, както плашеше всички, може би, увѣстно бѣше да се мисли, компромиса за нейното укротяване да се закѣри въ стоманени на близкия изтокъ, накѫдѣто тя гледаше като стръвница мечка. Но при настоящето състояние на силитѣ въ велика Европа и при създаденитѣ факти на балканитѣ, да не се тегли кожа за едно рационално разтрамване на претенциитѣ, ще рѣче да се отложи съ него и ефикасното рѣшение на голѣмитѣ европейски въпроси.

Въ нашето искане за окончателно и разумно разрѣшение нѣма егоизъмъ другъ, освенъ чисто балкански. Отъ редъ, миръ и културна работа имать еднакво голѣма нужда всички балкански народа. Отъ такъвъ балкански попорадъкъ имать голѣмъ интересъ и онія велико европейци, които мислятъ да печелятъ съ своето съдѣйствие въ економическото ни и културно развитие. Защото първиятъ залогъ за сигурностьта на тѣхнитѣ плаценти при това съдѣйствие е мира, спокойствието и порядъка, въ които се развива и вирѣе економическата и културна мощь на народитѣ. А отъ послѣдвитѣ тѣ черпатъ соковетѣ си.

Безъ страхъ за всѣки балкански народъ, че това наше искане е само капанъ за ловене на плачки, ние сами пожелаваме да бѫде рѣшено прѣуреждането на стария балкански редъ на първо мѣсто съ девиза: „всѣки народъ съ своето, по историческитѣ дани и народностьта на населенията“. България не се плаши отъ това начало.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Бюлетинъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 25 III. 1918 г.

Македонски фронтъ. Западно отъ Охридското езеро пушечна и картечна прѣстрѣлка между нашитѣ и неприятелски постове. На нѣколко мѣста въ завоя на Черна, западно отъ Добро поле и въ Мъгленско, отъ врѣме на врѣме артилерийската стрѣлба бѣше по-силна. Източно отъ Вардара нашитѣ постове прогониха двѣ неприятелски разузнавателни отдѣления. Юго-западно отъ Дойранъ неприятелската артилерия извърши едно кратко огнево нападение по позициитѣ ни.

Добруджански фронтъ. Примирието продължава.

Съюзнически свѣдения.

Западенъ воененъ театръ. Прѣстолонаслѣдникътъ Рупрехтъ разби неприятеля на ново съ армиитѣ на генералъ фонъ Беловъ и генералъ фонъ Марвицъ. Силния бой при Вапомъ продължава. До като корпуситѣ на генералитѣ фонъ Борне, фонъ Линдекуисъ и фонъ Кьоне пробиха позициитѣ на неприятеля, сѣверноисточно отъ Вапомъ — войскитѣ на генералитѣ Грюнертъ и Мапосъ отхвѣрляха неприятеля отъ истокъ и югоистокъ задъ Ипръ и Сели. Ожесточената и засилена съ прѣсни войски неприятелска съпротива биде разбита чрѣзъ силни боеве. Наново вкарянитѣ въ боя дивизии и множество бронирани автомобили се хвѣрляха ожесточено срѣщу нашитѣ войскови части по притежание на шосетата Вапомъ—Камбре и Вапомъ — Перонъ, обаче не можаха да дадатъ едно рѣшение въ тѣхна полза сражение. По вечеря неприятеля избѣга разбитъ въ западно направление.

Въ нощния бой Вапомъ падна въ ржцѣтѣ на побѣдителя.

Англійскитѣ кавалерийски атаки пропадняха. Ние се намираме на сѣверъ отъ Сома, въ полесраженето на миналогодишнитѣ тамъ боеве.

Германския прѣстолонаслѣдникъ прѣмина р. Сома съ армиитѣ на генералъ фонъ Лютицъ, при Хамъ. Неговитѣ победоносни войски заеха чрѣзъ ожесточени боеве височинитѣ западно отъ Сома. Силнитѣ англійски пѣхотински и артилерийски контра-атаки пропадняха съ кървави за тѣхъ загуби.

Града Несѣлъ бѣше по вечеря щурмуванъ.

Между Сома и Оазъ напрѣдналитѣ прѣзъ канала Крозатъ войски щурмуваха късно вечерьта на 23 мартъ силно укрѣпенитѣ и упорито защищаваня позиции. Чрѣзъ силни боеве англичанитѣ, французитѣ и американцитѣ отбѣгнати прѣзъ непроходимата горска мѣстность задъ линията Лавловлъ и Вилекуръ—Омонъ.

Руйскардъ и Шони бодоха засти по вечеря.

Ние обстрѣлвахме града Парижъ.

Голѣмата плачка, която остана въ нашитѣ ржцѣ отъ 21 насамъ още не е прѣброена. Остановени сѫ само: 45 хиляди плѣнници, повече отъ 600 орадия и хиляди картечници. Независимо отъ това взети сѫ градски хранителни припаси и дрехи. При Вердюнъ и въ Лотарингия артилерийскитѣ боеве продължаватъ.

Берлинъ, 25 III. (Вечерно съобщение). Между Вапомъ и Перонъ силни сражения. Ние отхвѣрляхме неприятеля на неговитѣ стари, прѣди започването на на боеветѣ прѣзъ 1916 година, позиции. Между рѣкитѣ Анкръ и Сома, и Анкръ и Оазъ — нашитѣ войски напрѣдватъ съ бой.

Неприятелски съобщения.

Англійски бюлетинъ. 23.III. Тежки сражения продължиха до късно тая вечерь по цѣлия фронтъ. Послѣ обѣдъ неприятеля прѣдприе силни атаки съ голѣми пѣхотински и артилерийски маси. Той проби нашитѣ отбранителни линии западно отъ Сенкантенъ. Нашитѣ войски въ тия части на бойния фронтъ се оттегляха въ добъръ порядъкъ напрѣчно прѣзъ опустошената область, за да се настанятъ на приготвенитѣ нови позиции далечъ къмъ западъ. Войскитѣ ни по сѣверния фронтъ държатъ още позициитѣ си. Твърдѣ тежкитѣ сражения съ прѣсни сили продължаватъ.

D.

Мирътъ съ Русия.

Телеграфътъ разнесе вече новината, че четвъртия конгресъ на работницитѣ, селянитѣ и казацитѣ, свиканъ въ Москва, е ратифицирилъ Брѣстъ-Литовския договоръ за миръ между силитѣ отъ четворния съюзъ и Русия. Ратифицирането на сѫщия договоръ върви успѣшно и въ съюзнитѣ държави, тъй че не е далечъ деньтъ, въ който ще се приключи и послѣдната формалность на санкциониране минаването на двѣтѣ неприятелски страни на близкия изтокъ отъ по-

ложение на война въ такова на миренъ съсѣдски животъ. Съ тая операция надъ казания договоръ се приключва окончателно въ полза на миролюбивото течение и спорътъ между большевиткитѣ кръгове дали, да приематъ належения имъ съ ултиматумъ миръ, или да продължаватъ докрай борбата съ централнитѣ сили. На близкия изтокъ хоризонтътъ е вече чистъ отъ военни бури. Малкитѣ облачета, които се мѣрватъ по него, не сж прѣдвѣстници на настъпваща, а на стихваща буря.

Брѣстъ-литовския договоръ е вече единъ актуаленъ историческиъ документъ, съгласно който за въ бждще ще се опрѣдѣлятъ отношенията, както между ангажиранитѣ въ него държави, тъй и между всички останали, които се намиратъ вечо прѣдъ свършения фактъ. Какви сж грѣшкитѣ на рускитѣ политици отъ царизма до большевизма и какви претенциитѣ на съюзнитѣ държави, за да се яви на политическата сцена този договоръ, е въпросъ на неговата прѣдистория. Несъмнѣнъ фактъ е, обаче, че прѣломътъ въ политическия животъ на Европа, който прѣдставлява този договоръ едва ли нѣма да бжде най-важния резултатъ отъ днешната война. Естествено е, че влиянието на този резултатъ ще се почувствува най-силно при близкитѣ бждащи поколѣния, но неговитѣ тенденции се очертаватъ още отъ сега. Самодържавна Русия, която се простираше отъ брѣговетѣ на Тихия океанъ дори задъ брѣговетѣ на Висла и отъ ледовитото море дори до Индийския океанъ е събрана едва ли не въ границитѣ на старото Московско господарство, каквото го отбѣлѣзва историята прѣди Петъръ Велики. Самодържавната власть, която, тъкмо когато се готвѣше да воюва съ цѣлия свѣтъ, се явяваше носитель на идеята за разоржаване и общъ миръ, която, тъкмо когато газеше въ кръвьта на своитѣ поданици, се явяваше покровителка на слабитѣ, която бѣ достигнала да играе ролята на арбитъръ вѣрдъ международнитѣ отношения, тая власть не сжществува вече. Могжщиятъ територяално и политически колосъ, на щиковетѣ на който замираше всѣки погледъ на прогресивна Европа, въ който се разбиваше всѣкой замахъ на европейскитѣ народи, които по силата на бързото свое развитие се стрѣмеха къмъ обновление на своя животъ, е вече задъ датата на Брѣстъ-литовския договоръ. Една цѣла политическа система, системата на руското самодържавие „потъна въ дълбинитѣ на морето тъй, както оловото потъва въ водата“. Заедно съ това се загуби и една отъ най важнитѣ сили на които се крѣпеше основния принципъ на англійската политика, „равновѣсието между силитѣ“. Разгромътъ на Русия влече слѣдъ себе си разгромътъ на Англия. Послѣдниятъ може да не настжпи още прѣзъ течение на войната, но въ близкото бждще той нѣма да остане скритъ и за най повръжностния политикъ. А това всичко е отъ такова голѣмо значение за бждащия политически животъ въ Европа, каквото едва ли ще има другъ резултатъ отъ войната.

Не спикалея на такива велики промѣни послѣдъ на политическитѣ доктринери, съзирайки опасность за своето доктринерство, започватъ още отъ сега да правятъ възражения на рѣтифицирания вече договоръ и да се обезпокоятъ за бждащето на Европа. Като първо проявление на това неспокойствие е обявяването на самия договоръ за наложенъ чрѣзъ побѣда, поеже не станалъ по приетия вече по принципъ лозунгъ „миръ безъ обезщетения и анексии и възъ основа принципа за самоопрѣдѣлението на народитѣ“, който трѣбваше да легне въ основата на самия договоръ. Вѣрно е, че отъ територията на Русия сж откжснати почти всички придобивки, които руското самодържавие отъ Петъръ Велики до Николая II, спечели. Съ търдението, обаче, че миръ е само плодъ на побѣда отъ въ се прави една капитална грѣшка, поеже се изпуска едната страна на онзи процесъ, който докара до отнасянето на тѣзи територии отъ територията на самодържавна Русия. То се прѣдизвика толкова отъ въ, колкото и на центрабежната сила отъ вътрѣ. Разлагането на самодържавието не можеше да се ограничи само въ рамкитѣ на социални промѣни, то съ силата на неумолимость се разшири и върху всички елементи, които го образуваха. Това има особено голѣмо значение за стара Русия, въ която териториалния елементъ бѣ основния камъкъ на самодържавието. Не принципитѣ на националноститѣ, не и стопански съображения прѣдизвикаха неимовѣрното територияло разширение на Русия, а сигурностьта и величието на самодържавната власть. Послѣдната бѣ самоцѣль въ руския вътрѣшенъ и външенъ политически животъ, отъ който се опрѣдѣляха всички голѣми и малки странични цѣли; съ нейното проваляне, провали се и неестественото повърхното сцѣпление на провинциитѣ, които бѣха обединени подъ короната на самодержеца. Разпадането съвпада съ интереситѣ на централнитѣ сили, за които бѣ ясно, че запазването напълно териториалната цѣлость на Русия означава при стопанската неразвитость на послѣдната подготвяне почвата за контра революции и реставрирането на руския царизъмъ съ всичката опасность, която той носи за спокойното развитие на тѣхния миренъ животъ. Териториалното раздробление изключва напълно тая възможность. И ако може да се говори тукъ за миръ съ побѣда, то прѣди всичко трѣбва да се каже, че тази побѣда е насочена срѣщу самодържавна Русия. За това могатъ да съжаляватъ само онѣзи, които иматъ нужда отъ нея.

Коментариитѣ на договора за миръ не спиратъ, обаче, до тукъ. Една скрита мисъль се чете между редоветѣ на тия коментарии. Съ Брѣстъ-литовския договоръ не се създаватъ достатъчно условия за една политика на реваншъ отъ страна на Русия, която, тъй или инакъ, би могла да възмезди пострадалитѣ отъ изчезването на самодържавна Русия. Историята съсѣмъ не ни дава правото да мислимъ, че политиката на реваншъ изпъква винаги щомъ като има отнета територии. Италия, макаръ и да отстжпи на Франция една чисто италиянска область, каквото е Корсика, макаръ и да й отстжпи слѣдъ това Савоя и Ница, днесъ се намира въ съюзъ съ Франция. Когато пъкъ Франция въпрѣки това, че Елзасъ и Лоренъ сж прѣимуществено нѣмски страни, пуска и послѣдната капка кръвь на своитѣ граждани, за да се реванширa. Брѣстъ-литовския миръ не отстранява, но не и поражда политиката на реваншъ. Ако ли пъкъ той може да послужи за лейного отстранение, толкова по-добрѣ.

Неумолими оставатъ само онѣзи критици на договора, които съзираятъ, че противорѣчията между държавитѣ на Европа, съ охлаждането на Русия, се намаляватъ и, че се отваря перспективата за една хегемония на една държава надъ всички останали. Това се сочи особено на малкитѣ държавици, респективно нѣмъ, като ни се посочва и опасностьта отъ стопанствената хегемония на Германия. Въ този въпросъ ясно пропратъ негрѣшѣ на стария принципъ за „равновѣсието между силитѣ“. Балканитѣ познаватъ добрѣ що значи равновѣсие и сжществуване на противорѣчия между великитѣ държави. Особено добрѣ изпитъ това България на гърба си прѣзъ 913 год. Безъ да отказваме значението на противорѣчията въ прогреса на човѣчеството, ний можемъ спокойно да отвърнемъ глава отъ тѣзи противорѣчия, които носеше руското самодържавие за цѣла Европа и специално за България. Не принципа на равновѣсието трѣбва да регулира отношенията между държавитѣ, а този на спокойното движение напрѣдъ. Колкото пакъ до страха отъ хегемонията на стопанска и политическа почва на Германия надъ останалия континетъ, ний спокойно можемъ да му противопоставимъ историята. До прѣди началото на днешната война политическата и стопанска хегемония се държеше отъ Англия, която имаше ключоветѣ на моретата въ ржцетѣ си и прокарваше принципа на равновѣсието. Въпрѣки това, тя не можа да спжне развитието на силитѣ отъ четворния съюзъ, които съ проваляването на самодържавна Русия и отъекъ по силата на противорѣчията тази хегемония. Спокойно можемъ да посрѣщнемъ и нова хегемония, ако такава се наложи, защото знаемъ, че всѣка дѣйствующа сила създава и своя противодѣйствующа. Съ това движение се върви напрѣдъ. Потрѣбно е само да се познава добрѣ дѣйствующата сила, за да се открие правия пжть.

Силата на Брѣстъ-литовския договоръ се крие именно въ това, че той отнема възможностьта за повръщане назадъ по отношение положението, което заемаше Русия прѣди войната. Че неговото подписване съвпада съ властьта на большевизма, това още не значи, че той трѣбваше да вземе по другъ характеръ, още пъкъ по-малко трѣбваше да се очаква промѣна въ този характеръ, защото Русия се намира въ революция. Крупнитѣ обществени събития не познаватъ компромисъ. Тѣ се изживѣватъ до край. Онѣзи, които съзираятъ, че при новото положение липсватъ извѣстни реални елементи, за да може да реагира тѣхния миро-гледъ върху новото положение и се обръщатъ къмъ миналото, за да се сдобиятъ съ такива, могатъ само да почернятъ опитъ отъ него, но не и да го повърнатъ назадъ.

ПРѢГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

в. „Тимпулъ“-интервюранъ, г-нъ Яку, финансовъ министеръ на Бесарабската република, казъ:

„Ний се стрѣмимъ да национализиране (румънизиране—бѣлѣж. редак.) молдовския животъ посрѣдствомъ училища, съ въвеждане на румънски езикъ; съ курсоветѣ открити миналото лѣто за учителитѣ и пр. Това като теория, защото въ дѣйствителность върви много злѣ: а) защото самитѣ учители не сж надвили трудноститѣ при изучаването на румънския езикъ и б) защото прѣмината сж още мятни. Селянитѣ още не сж убедени въ прѣимуществата отъ национализирането на тѣхния животъ и сж още подъ влиянието на большевишкото течение; тѣ се противятъ на добритѣ намѣрения на учителитѣ, като по нѣкждѣ даже се бунтуватъ противъ тѣхъ. Щѣ се започне-устройването пози курсове за учителитѣ съ уроци по езикъ, история и литература, за да се подчертае нуждата отъ национализиране на нашия животъ, особено на село.

Въ финансово отношение това национализиране има всичката подкрѣпа, не ще срѣщне никакъв врѣдъ. Мислимъ да основемъ единъ националенъ театъръ. Въ всичкитѣ учрѣждения се учи румънски езикъ. Въ това отношение за сега работитѣ вървятъ трудно, защото отъ всички чиновници само четвърть сж молдовани, а три четвърти сж руси. Обаче тѣ сами ще видятъ, че неможатъ да прѣодолѣятъ молдовския езикъ и ще си отидатъ отвъдъ Дністъра, особено тѣзи, които не сж коренни туки, които сж били изпратени отъ Петербургъ, или сж Украйнци. При все че има тъй добри признаци, трѣбва да признаемъ, че национализирането върви трудно, защото съзнанията сж още слугени и добритѣ молдовани сж малцина, до като въ сжщото врѣме не ни липсва и една вжтрѣшна опозиция.

С. Чилингировъ.

РАВНА ДОБРУДЖА

(Нѣкои бѣлѣжки и впечатления).

Продължение отъ бр. 89

— Такива кжщи има само двѣ три въ цѣлия грѣдъ. Останалитѣ не чинятъ нищо: Това сж то кжщитѣ на чоконитѣ.

Дали между тия кжщи е и кжщата на дръ Кръстю Раковски, шефъ на румънската социаль демократия и първенецъ, даже по приеми, слѣдъ експлоататоритѣ на добруджанския селянинъ, не зная. Азъ даже не се съгласихъ да я видя отстрани, въпрѣки настоятелнята на познатитѣ мангамски граждани.

Вечерта прѣмина въ хубава бесѣда, къмъ която се присъединихъ и подпоручикъ Иванов, запасенъ офицеръ. И двамата ми събѣсѣдници бѣха млади хора; но и двамата носѣха вече печата на една загрижен сть; тя не изчезваше отъ лицето имъ и, когато се усмихнаха въ непринуденъ смѣхъ и младежки шеги. На и всичко наоколо говорѣше за една боѣна обстановка. Макаръ приютени въ удобната трапезария, насеталя край широка маса за ядене, пак чувствувахме войната въ всичкитѣ й проявления. За нея ни говорѣха даже и красивитѣ бюфетни, и голѣмитѣ картини въ широки позлатени рамки и мелодично унесното биене на часовника, който всѣки четвърть часъ отъ нашето врѣме изпращаше съ надробнитѣ топове на тиха камбана. А тамъ — въ коридора — непрѣстанитѣ стжпки на войници и постоянното дрънкане на телефона въ канцеларията. Отъ врѣме на врѣме, когато се отваряше вратата, достигнѣхме до ушитѣ ни вѣчно едни и сжщитѣ:

— Ало! Ало! Пази: телефонограма. Чуваш ли? Ало, ало!..

— Ама, кой тамъ, моля Ви се? Толкова не чувате... Слушайте... Телефонограма. Тъй... Я прочети!... Не, бе! Днесъ, 12 часа прѣзъ деня... Деня! деня!... не нощта! Днесъ 12 часа прѣзъ деня! Тъй! Чети нататъкъ...

Тоя телефонъ не ме остави на мира и прѣзъ нощта. Неговиятъ остъръ звукъ проникваше и прѣзъ богатата памучна пелена, прѣметната нагъ главата ми, за да скрия въ тишина натежали за сънъ очи. Въ пуваха ли аръ? Но по едно врѣме звукътъ стана толкова продължителенъ и остъръ, че азъ трѣбваше да скоча отъ кревата си. Прѣзъ прозореца ми надничаше вече день, току що омилъ свѣтлъ ликъ въ тихитѣ води на морето. Слѣнцетѣ лъчи пилаха като палави дѣтска прѣсти по омивалника, оглеждаха се въ огледалото и се връщаха къмъ мене, като че ли съ желание да ме попитатъ: дали си толкоза красивъ, колкото ги показва то.

Телефонътъ спрѣ. Хубавото утро сѣкашъ че изгони призракитѣ на войната и азъ, облегнатъ на ръка, загледахъ прѣзъ прозореца. Небето се отваряваше чисто и ясно съ нѣжнитѣ цвѣтове на дъмфезъ. Покривитѣ на околнитѣ кжщи бѣха червени и чисти. Подъ тѣхнитѣ стрѣхи къркаха малки врабчета, които ту се струпваха по нѣколко заедно на земята, ту се подемаха високо отъ тамъ за да се завратъ въ безгриженъ цвъртежъ подъ керемидитѣ.

А далече задъ тая позрявъ се доближаше между кжщитѣ свѣтлата изпца на морето, която мамѣше къмъ себе си душата, жадна за волность и просторъ.

И неизъ ми се иска да живѣя, вѣчно да живѣя на тоя хубавъ свѣтъ, тъй тихъ и тъй пълнъ съ животи и краски...

Телефонътъ!...

— Ало, ало!... Тукъ пушата... Ало!... Чакай... Изкажи сега... Какъ, какъ? Сутринята ли?.. Днесъ?... Разбрахъ...

Деятъ събуди войната, която макаръ отминала много надалечъ, продължаваше да ни говори на всѣка стжпка за себе си... Но найлятъ говоръ бѣше найясенъ и опрѣдѣленъ въ. Неговитѣ слова: ту изроени улици, чанъ настилка тежкитѣ камиони бяха обърнали наопаки, ту пробити отъ гранати кжщи и сжкнати покриви, ту дълбоки окопи, слѣдяха едно слѣдъ друго съ неизбѣжностьта на провидѣние. Чувствувахме се и нейния пулсъ на непрѣстанната суетня на войницитѣ, забързали по всички направления, мъчаливи и хладни като стомана. Въ очитѣ на всѣкого отъ тѣхъ се долавяше оная съсрѣдоточеность, къмъ която голѣмото дѣло ги бѣше привикнала. И сега за тѣхъ не сж цествуваше нищо друго, освѣнъ туй, което имъ бѣше имъ бѣше заповѣдано и, което трѣбваше да направятъ съ цѣната на всички възможни жертви. Тѣ знаха добрѣ, че единъ отъ деата народа трѣбва да побѣди и, че побѣдата зависи отъ тѣхъ, въ чиято малки юрчки и дѣла се крие голѣмото дѣло на родното обединение...

Слѣдва.

На въпроса какво мисли за културнитѣ и политически връски между Молдовската република и Румъния, министра отговорилъ:

Никакво съмнение, че културнитѣ връски съ Румъния трѣбва да бждатъ най тѣсни, като най-естествени. За сега сж по слаби, понеже и Румъния е притеснена само въ едно кжтче, силитѣ и сж разкжсани.

„По отношение обаче на политическитѣ работи положението е по трудно. По рано или по кжсно съединението трѣбва да стане. Ние сме за съединението. Поне половината отъ молдовската „интелегенция“ казва сжщото нѣщо. Но което е по трудно, то е, че селенитѣ разбиратъ и не гледатъ съ добро око на това. Защото трѣбва да се знае, че нашата страна е селска. Нашитѣ селени въ това отношение когатъ да бждатъ характерезирани така: 1. Болятъ се, че румънитѣ ще отнематъ земята на селянитѣ (слѣдва заличено отъ румънската цензура).

„Трѣбва да се прави пропаганда по селата и да се покаже, че румънитѣ не сж наши врагове. И въ свръзка това трѣбва да Ви заявя, че какго по селата така и въ градоветѣ, Вий румънитѣ направихте грѣшки, нѣмахте добра тактика.

Вий изглеждa, че подържате буржуазията противъ демократията, намѣсихте се въ управлението и вмѣсто да привлечете, вий отблъснахте селянитѣ. Има нѣкои, които постжпватъ като въ завоевана страна.“

„Жатенъ“. Съюзнитѣ държави сж отговорни за сждбата на Румъния. Тѣ поеха нечуто морално и материално задължение къмъ Румъния. Дипломацията, която вкара Румъниѣ въ война е направила едно истинско прѣдстжпление. Румъниѣ съ право търсятъ, че сж били изневѣрени. Руското Царско правителство съзнателно е потъпкало думата си, оставило е румънската войска безъ ефикасна помощь, слѣдъ като я вмъкна въ една авантюра. Франция и Англия носятъ не по малка отговорность за румънската катастрофа. Лондонския и парижкия кабинети трѣбвоше да се съгласятъ на влизането на Румъния въ съюзъ, само ако бждеха увѣрени че нейната помощь е необходима, и че тя не ще води стрѣмглаво къмъ нещастието. Когато по касно стана ясно, че правителството на Щюрмера жертвуваше Румъния доброволно, тѣ трѣбваше да се застжпятъ съ всичката си енергия, за да наложатъ уважение на дадената дума. Тогава това още бѣше възможно. Сждбата на румъния е едно петно върху знамето на антантата, която неразумно пожертвуваъ единъ отъ онѣ малки народи, чиито интереси тя претендира, че защитава.

„Az Est“ Първитѣ демобилизарани румънски войници пристигнаха въ окупираната областъ. Всѣки денонощно дохождатъ хиляди румънски войници въ карантинитѣ пунктове. По гаритѣ много жени отиватъ нажете си, които се завръщатъ по домоветѣ си. Вслѣдствие на мира на графъ Черанинъ се правятъ възторжения манифестации въ Букурещъ. По витринитѣ, кждѣто по напрѣдъ се нанираха ликовотѣ на румънската кралска фамилия днесъ се поставятъ портрети на графъ Черанинъ. На 16 т. м. дружествения локалъ на австро унгарската колония, както и въ казиното, бждеа дадонъ банкетъ въ честь на графъ Черанинъ, като бившъ посланикъ на австро унгарската монархия въ Букурещъ.

„Нордойче Алгемайне Цайтунгъ“

Българскиятъ народъ е прѣдъ осжществяването на една отъ своитѣ цѣли, коиѣ която той се е стрѣмилъ съ най голѣма страсть; защото нѣма вече съмнѣние, че както сѣверна тъй и южна Добруджа ще бждатъ отстжлени на България. Съ отстжпването на южна добруджа румънитѣ се примирика доста лесно, но не искаха до сега да признаятъ българскитѣ претенции върху цѣла Добруджа. По този поводъ вѣстникътъ вапоия румънскитѣ гласове отъ 1878 г. Прѣди сключването Санъ Стефанския миръ цѣлого румънско обществено мнѣние бѣше единодушно, че Добруджа по никой начинъ не може да замѣни отнетата отъ руситѣ Бесарабия, не само во стопанско отношение, но особено защото населението на Бесарабия е румънски, докато съ жителитѣ на Добруджа румънитѣ едва ли се чувстеуватъ свързани. Така на 28 юни 1878 год. единъ видонъ румънски държавникъ обнародва въ Букурещкия в. „Преса“ едно писмо, въ което казваше, че болшинството отъ населението на Добруджа се състои отъ татари, турци и главно българи. Добруджа по право принадлѣжи на България и рано или късно българитѣ ще си я поискатъ. Добруджа казва румънскиятъ държавникъ, ни се налага насилствено по най-несправедливъ начинъ. Въ продължение на писмото отъ 3 юли 1878 г. се казва: анексията на сѣверна Добруджа ще бжде една очевидна несправедливость спрѣмо България. Сжщиятъ вѣстникъ който тогава бѣше органъ на опозиционната консервативна партия оправдаваше въ уводна статия отъ 27 юли 1878 г. по вѣдението на 46 тѣ румънски депутати, които въ тайното общо засѣдание на двѣтѣ камари на 18 апр. 1878 г. се обявиха противъ анексията на Добруджа. Даже и тогавашниятъ правителственъ печатъ като напр. в. „Румънулъ“ даваше често израсъ на недоволството си отъ руския подаръкъ — Добруджа. Въ румънския сенатъ на 23 септември 1878 г. Струдза изказа опасението, че присъединението на Добруджа ще бжде опасно за хомогенна Румъния и че съ това Румъния ще си навлѣче умразата на българитѣ.

Balkan Zeitung.

Ако голѣмиятъ проектъ за свръзването на Балтийско море съ Черно бжде осжщественъ, тогава ще трѣбва да се отнеме за вѣчни врѣмена отъ Румъния полицейскиятъ надзоръ и монополътъ надъ устията на рѣката. Трѣбва да се подчертае, че не се касае за едно териториално владѣние на делтата на лѣвия крѣгъ; Четвъртиятъ съюзъ иска свободно параходно движение отъ Регенсбургъ до Черно море и това той трѣбва да осигури въ своя ржцѣ, На румънитѣ трѣбва да се отнеме възможността да прѣчатъ занапрѣдъ на пжтя между Централна Европа и прѣдна Азия.

Въ сегашната война Румъния се е стрѣмила да разрѣши дунавския въпросъ въ своя полза, като разчиташе на поръжката отъ страна на Франция и Англия. Обаче обстоятелствата се сложика така, че полицията и контролътъ върху тази рѣка прѣминаватъ въ ржцѣтѣ на Германия, Австро-Унгария, Българ и Румъния. Сжщо така и Турция, която е крайбрѣжна държава на Черно море, е заинтересована по косвенъ начинъ съ дунавския въпросъ. Румъния не бива да бжде ощетявана въ правата си като крайдунавска държава; тя ще получи отъ съучастницитѣ това, което и е необходимо. Й дума не може вече да става за привилегирано положение на Румъния, каквото тя имаше прѣзъ войната.

Устията на Дунава трѣбва да принадлѣжатъ на Четворния съюзъ, за да се обезпечи послѣдниятъ отъ евентуални възможни опити, които биха ще бждатъ прѣдприемани отъ страна на Румъния. Срѣдство противъ това е здравото съгласие между съюзницитѣ и слѣдъ войната, и една умна политика, която да не допусне появяването на едно различие въ интереситѣ, и въ случай, че се появятъ такива, да се намѣри едно желателно и справедливо разрѣшение.

Дунавъ е една естествена пжтка, която свързва централнитѣ сили и имъ показва пжтя, по който тѣ трѣбва да тръгнатъ въ политическо и стопанско отношение; сжщо така той дава води на Сърбия, България и Румъния направлението, по което тѣ трѣбва да се развиватъ, за да напрѣднатъ духовно, политически и стопанствено. Дунавъ е единъ географическа индиксъ, който показа на крайбрѣжнитѣ държави пжтя, отъ който тѣ не биха да се отклоняватъ.

Държавитѣ отъ четворния съюзъ трѣбва да си осигуратъ за вѣчни врѣмена, като една цѣлна придобивка на тѣхната кръвта побѣда надъ Румъния, Дунава и свободния пжть отъ Сѣверното и Балтийско морета до Черното море.

По прѣговоритѣ за миръ съ Румъния.

Съобщаватъ отъ Букурещъ: Прѣговоритѣ, както между съюзницитѣ така и между съюзницитѣ й Румъния — продължаватъ задоволително. Сжществено приближаване до още неизгладенитѣ въпроси е могло да бжде установено.

*

Мирътъ ще бжде сключенъ скоро. Примирието се продължава до подписването на договора.

Добруджанци, разпространявайте в. „Добруджа“

Положението въ Русия.

Берлинъ. Споредъ „Локалъ Анцайгеръ“ при вчерашното посѣщение на руския комисаръ на външнитѣ работи въ министерството на външнитѣ работи се установило, че Русия желае да замине скоро въ добри отношения съ Германия, толкова повече, че руското правителство е заповѣдало да се върнатъ по домоветѣ имъ отвлѣченитѣ отъ руситѣ жители на Литва и Естландия.

Москва. Членоветѣ на Съвѣта на народнитѣ комисари отъ партията на лѣвитѣ социалисти революционери напустнаха постоветѣ си, като готви една прокламация до народа, съ която ще изтъкне причинитѣ за тѣзи промѣни

Петроградъ. Иофе ще поемѣ управлението на министерството на външнитѣ работи. Троцки държа въ Москва една рѣчь за днешното положение въ Русия и заяви, че е необходимо да се създаде една дисциплинирана армия.

Въ Русия владѣе анархия и ние трѣбва да се заповнимъ енергично за работа за да прѣкратамъ безредицитѣ.

Киевъ. Малката Рада приеа на 17 мартъ, съ голѣмо болшинство да се ратифицира мирния договоръ между Германия и Украйна.

Берлинъ. Едно окружно на украинския министръ на вжтрѣшнитѣ работи кани английскитѣ и белгийскитѣ офицери, останали въ Киевъ и околностьта да напуснатъ Украйна.

Копенхагенъ. Какго съобщаватъ отъ Петроградъ, тамъ всѣкидневно очакваха избухването на контрареволюцията. Напослѣдъкъ се удало на буржоазнитѣ партии да привлекатъ на своя страна цѣлъ единъ полкъ.

† МАЙОРЪ ВЕКИЛСКИ

„Погребахме тукъ единъ най-скжпъ синъ-брилянтъ, откжснатъ отъ сърдцето на България“.
(Изъ надгробната рѣчь на Генералъ Маѫова).

Стихия—ураганъ,
Душа що вѣчно нѣе
И буря що смѣе
Въ боя великанъ!

День чаровенъ и красивъ, какъвто бѣ и той; день — вѣститель на пролѣтьта, какъвто бѣ той врѣме на жизнерадостьта; водитѣ на Дунава спокойни, като неговата съвѣсть.

Сждбата бѣ избрала този день за да съедини духътъ му съ вѣчного и рѣката, надъ чиито бездна и стихия тъй често се надсмиваше той на смъртьта, се опита да го скрие въ своитѣ хладни пазви.

Свободна Добруджа, тъй страстно обичана отъ него, разтворя въ Тулча звонтѣ свещени недра и чрѣзъ своята нежна прѣградка, завинаги скри тѣлото на великия Майоръ Георги Векилски.

Залѣзе образъ свѣтълъ — чистъ, залѣзе отъ българското небе хубава и трѣпетяща звѣздица!

Волята на сждбата е непрѣодолима... но нашата скръбь й съперничи. Родината, граничеще на свѣтотатотва, изпълва душата... Вѣдния човѣшки умъ не може да отгадае кому бѣ потрѣбна тази ранна смърть; защо най-вълюбения въ живота трѣбваше тъй по наврѣме да го напустна?

Или той бѣ роденъ за войната, а нейния край се вижда вече, та лишетъ сława на земята?!..

Нѣй чухме казанитѣ надгробни слова, видѣхме отъ печаль разтерзани конницитѣ артилеристи, и безъ брой сълзи, и безъ край ридания; почуствуваме дълбоко, какъвъ силъ загуба майка рождена и майка — Родина; разбрахме ясно какво скжпо съкровище отъ военни добродѣтели погребахме!

Душата се разкъсва, сърдцето се топи отъ жалъ! Левента, героя—конно артилеристъ, идола на своитѣ подчинени, неуморимия сподвижникъ на всѣки идеаленъ порывъ, посвѣтенъ за Отечеството и армията, ни остави за всѣкога!

Но, ще дрзне ли нѣкой да забрави неговата памятъ? То би значило да забравимъ всички надежди за величието на България; то е равносилно да не помнимъ нашитѣ другари кавалеристи — желѣзния характеръ на майоръ Симеоновъ, урагана и душата на майоръ Цѣновичъ, гранитния героизмъ на Майоръ Чичева и всички останали полойници юнаци Ачковъ, Тадесъ, Гешановъ, Золотовичъ, Кластранъ, Искровъ и др

Не.. подобно кощунство не може да намѣри мѣсто въ българска душа!

Българи, олтаря на народнитѣ святци се украси съ единъ осѣнително сѣнъ образъ — образа на майоръ Георги Векилски, началникъ на 1-о Конно артилерийско отдѣление. Да помнимъ твърдо какъ той безрѣдѣлно обичаше българската земя и, че стотици пъти бѣ излагалъ живота си за нея; за родината той работи цѣлъ животъ съ едно неуморно постоянство, съ единъ ентусиазъмъ неугасваемъ, работи за 10 души!

Нека не забравиме, че той бѣ единъ отъ онѣ, които най много спомогнаха на хвърковата конница да ложене толкова лаври изъ Добруджа; че неговитѣ то-

пове бѣха остъта, около които маневрираха конните полкове на незабравимия и великъ генералъ Колевъ и побѣждаваха всѣкадѣ и всѣкога!

Тулчанци, водете по-често вашитѣ дѣца на гроба на Векилски — той тъй обичаше дѣцата — надеждата на отечеството; разказвайте имъ кой и какво бѣше той; кажете имъ, че той живѣ и умрѣ за България!

Тулчанци, по-често поливайте гроба на на героя, украсявайте го съ най хубавитѣ цвѣтя — това ще утѣшава нещастната му майка!

И винаги всички, които този гробъ посѣтятъ да падатъ на колѣнѣ!.. Векилски е единъ отъ най-храбритѣ български синове, воинъ — брилянтъ! Векилски принадлежи на легендата!

Поклонъ прѣдъ свѣтата му памятъ!

22. III. 918 г. Майоръ Стойчевъ.

Изъ чужбина.

„Америка противъ Япония.

Берлинъ. Споредъ телеграми на парижкитѣ вѣстници отъ Ню-Йоркъ, посланието на прѣдседателя Уилсонъ до конгреса било готово; въ него се заявявало тържествено, че Съединенитѣ Щати не могатъ да допускатъ японската акция въ Сибиръ.

Демобилизация въ Швеция.

Стокхолмъ. 19 мартъ. Шведското правителство е уволнило нѣколко набора отъ флотата, тъй като опасность отъ Русия вече нѣма.

Страхътъ отъ нова офензива

Цюрихъ. Военитѣ критици на миланскитѣ вѣстници пишатъ, че забавянето на американскитѣ войски, прѣдназначени за италиянския фронтъ дава поводъ да се мисли, че непріятелятъ ще прѣдприеме офензива съ цѣль да проникне въ ломбардската равнина. Споредъ римския „Tribina“ военната зона била разширена и върху Апулия.

Мюнхенския нунцасусъ въ Римъ.

Берлинъ. Мюнхенскиятъ нунциусъ, монсеньоръ Пачели заминалъ за Римъ. Може би, скоро ще се научимъ отъ Лю Хавръ, на що се дължи това пътуване, прѣдприето въ единъ толкова важенъ политически моментъ.

Французитѣ за германската офензива.

В. „Танъ“ пише съвсѣмъ откровено, че подъ напора на силнитѣ германски атаки, англійскитѣ линии западно отъ Сенкантенъ били пробити.

В. „Пти Паризиенъ“ пише, че германцитѣ притежаватъ достатъчно бойни сили, за да атакуватъ и фронта въ Шампания и тоя на Вердюнъ.

Парижъ. 24. III. Съобщение на „Хавасъ“. Парижъ се обстрѣлва отъ германски дългобоѣни орждия, които стрѣлятъ отъ повече отъ 100 клм.

Женева. 23 III. Съобщаватъ на „Пти Журналъ“ отъ французския фронтъ: Военитѣ власти заповѣдаха на цивилното население да бѣга колкото се може по далечъ отъ Вердюнъ. Непріятелската артилерия дѣйствува толкова силно, че първитѣ линии се намиратъ подъ гъсти и желточерни облаци — нѣщо което усложнява твърдѣ много противодѣйствието.

Нова съглашенска конференция.

Базелъ. Антантата смѣта да организира прѣзъ мѣсецъ априлъ нова конференция въ Италия.

Приемане на холандски пароходи.

Амстердамъ. Споредъ „Райтеръ“ пристанищнитѣ власти сж получили наставления за приемането на холандскитѣ параходи. Въ пристанищата на Холандия лежатъ около 20—25 парахода, съ общъ тонажъ близо 20,000.

Папата за незащитенитѣ градове.

Римъ. (Стефани) Споредъ „Обсерваторъ“ папата направилъ постжики прѣдъ Императоръ Карлъ, щото за напрѣдъ да се избѣгва бомбардирането на незащитенитѣ, задъ операционната линия градове.

Прѣдназначението на холандскитѣ параходи.

Лондонъ. Агенция „Райтеръ“. Увѣряватъ, че правителството има намѣрение да въоржжи конфискуванитѣ холандски параходи и да ги употрѣби, колкото е възможно по-скоро за службата прѣзъ Атлантическия океанъ. Нѣколко параходи били прѣдназначени сжщо за прѣнасяне на войски.

Изъ германския Райхстагъ.

Берлинъ. Райхстагътъ гласува на трето четене мирнитѣ договори съ подавляюще болшинство. Къмъ края на засѣданието прѣдседателятъ, говорейки за боеветѣ на западния фронтъ заяви; че само твърдо и непоколебимо довѣрие въ военноначалницитѣ и всичко което биде започнато сега ще се изведе на добъръ край. Ние желаемъ да се раздѣлимъ съ надеждата, че при започването отново на засѣданията, нашитѣ военноначалници и нашата доблѣстна армия ще сж приближили войната до побѣдоносния й край. Слѣдъ това Райхстагътъ отложи засѣданията си до 16 априлъ.

Образуването на полския кабинетъ.

Варшава. Бившиятъ финансовъ министъръ Стечковски се завърна въ Виена и веднага докладва за регенския съвѣтъ. На засѣданието присжтствува и графъ Тарновски. Въ мѣродавнитѣ кржгове е разпространено убѣждението, че благодарение на благоприятнитѣ резултати на пжтуването си Стечковски се рѣшилъ ди се нагърби съ образуването на кабинета. Съставянето на кабинета се очаква да стане къмъ края на седмицата.

Изъ турската камара.

Цариградъ. Сенатътъ гласува съ 35 гласа противъ 1 и съ малки измѣнения законопроекта на правителството, измѣнящъ чл. 69 отъ конституцията, и позволяващъ въ врѣме на война да продължи мандата на камарата на депутатитѣ. Законопроектътъ на правителството се защищаваше отъ министра на правосждието Халилъ бей.

Кризата въ Дания.

Копенхагенъ. Райстагатъ биде закритъ на 20 мартъ. Съ кралски указъ се заповѣдва разтурянето на райхстага. Новитѣ избори ще станатъ на 22 априлъ.

Хроника

Съболѣзнование. Съербинъ за скжпата загуба на майоръ Г. Векилски командиръ на 1-во конно артилерийско отдѣление, който ни бѣ защитникъ и пазитель прѣзъ врѣме на боеветѣ, като се застжпваше за нашата скжпа свобода и, който на всѣка крачка проповѣдваше: „ни крачка назадъ, ни крачка нѣма да отстжпимъ отъ златна Добруджа“. Богъ да го прости. Вѣчна му памятъ. Прѣдсѣдатель на Бешъ-Тепенския Добр. народенъ комитетъ Йорданъ Петковъ.

Размѣнени телеграми. По случай награждаването на фелдмаршалъ Макензенъ отъ Н. В. Царя, между прѣдседателствующия министерския съвѣтъ министра на просвѣтата г. Пешевъ и фелдмаршала сж били размѣнени телеграми.

Благодарность. Бейдаутското Черконо училищно настоятелство изказва своята благодарность на слѣднитѣ жители отъ с. Бейдаутъ, които сж подарили суми за училището: „Георги С. Раковски“ по случай именния си день: 1) Тодора Борисова 20 лв., 2) Тодоръ М. Бурлаковъ 5 лв., 3) Тодоръ Ангеловъ 5 лв., 4) Тодора Иванчева Илиева 5 лв., 5) Тодоръ Г. Михайловъ 5 лв., 6) Тодоръ К. Бурлаковъ 5 лв., 7) Тодора Вълчева 5 лв., 8) Тодора М. Илиева 5 лв., 9) Тодоръ Г. Тотката 1 лв. Отъ Настоятелството.

Видния български журналистъ Кръстю Станчевъ е написалъ въ „Deutsche Balkan Zeitung“ една твърдѣ интересна статия подъ заглавие „Добруджанския въпросъ.

Овце и кози за мѣкуване не могатъ да се закупуватъ отъ села дѣто има мандри.

Търговията съ зеленчука е свободна и нѣма нормирани цѣни. Забранява се на районитѣ комитети да нормиратъ цѣнитѣ на зеленчука.

Синъ камъкъ. Дирекцията за С. Г. и О. П. е внесла отъ Австро Унгария още 224 тона синъ камъкъ, или до сега тя е доставила всичко 736 тона такъвъ, за който е отпуснатъ съотвѣтното количество старъ бакъръ. Тоя синъ камъкъ ще се отпуска по костуемата му цѣна и при условие че всичкитѣ лозари безъ изключение ще внесатъ още по 1 и половина кгр. старъ бакъръ за всѣки притежаватъ отъ него декаръ лозя.

Желѣзопжтна тарифа за Добруджа. Отъ 1 априлъ тази година, влиза въ сила новата тарифа за пжтници и стока по добруджанскитѣ желѣзопжтни линии: Кара-Омеръ (стара граница) — Меджидие (градско)—Кюстенджа — Черна-вода и Меджидие (градско) — Принципела. Тарифата струва 50 ст. и може да се купи отъ всѣка по-голѣма гара.

Благодарность. Съвѣтътъ на Д. Н. К-тъ изказва своята благодарность къмъ г-житѣ Кр. Д. Атанасова и Т. Д-ръ Ст. Калчева отъ гр. Кюстенджа за подаренитѣ отъ тѣхъ по 300 лева за въ полза на ф. „Добруджа“.

Поздравления. По случай награждаването на Фелдмаршалъ фонъ Макензенъ и за указанитѣ отъ него услуги на каузата на добруджанци, послѣдния е поздравенъ телеграфически отъ жителитѣ на с. с. Касапъ-кьой, Капия-Буджакъ, Паша-Къшла и др.

Забавления сж дадени въ с. Саръ-кьой отъ учителитѣ и войници отъ 3 к. полкъ подъ ржководството на Пор. Донковъ на 24 т. м., въ с. Касапъ-кьой на 10 с. м. съ чистъ приходъ 830 лева, въ с. Капия-Буджакъ на 24 с. м. и гр. Бабадагъ на сжщата дата. Въ послѣдното особено впечатление направи оперетката „Участъта на единъ хищникъ“, разработена и ржководена отъ Г-нъ Чолакова, у-ль. Училищното настоятелство изказва своята благодарность къмъ г. г. Поручицитѣ Паскалевъ и Меламедовъ, подпоручикъ Коостантиновичъ и войницитѣ: Казанджиевъ, Маринкьовъ, Пантакеевъ и Николовъ за участието имъ въ оркестра.

Излезе отъ печатъ и се пуска въ продажба Мемоара на Добруджанци, изработенъ отъ Централния добруджански народенъ съвѣтъ, като № 4 отъ библиотека „Добруджа“. Издание на Народо-спомагателния фондъ „Добруджа“. Чѣна 1·50 лв.

Всички поръчки да се изпращатъ до фондъ Добруджа, ул. Гурко, 16, телеф. 368 и п-во Курнеръ София

За свѣдение. Поради изчерпването на валцова масъ и невъзможностьта да се набави въ скоро врѣме такава, печатницата на фонда се намира въ невъзможность да изпълнява поръчки на частни лица и учреждения. Ще се приемать за печатане само бланки, плакове и други подобни дребни работи, които могатъ да се извършватъ съ малката крачна американка машина.

Послѣденъ часъ.

Букурещъ. 26.III. Отъ нашия специаленъ кореспондентъ. Официално съобщение. Ни-важнитѣ политически, териториални и военни постановления на мирния договоръ съ Румъния бидоха парафирани тази заранъ въ четири часътъ. Сжщо стана и съ единъ обемистъ правополитически добавъченъ договоръ. Подписани сж и основнитѣ положения за една конвенция върху петролния въпросъ. Другитѣ економически въпроси продължаватъ да се разискватъ въ съвѣщанията на комисиитѣ. Съгласно едно споразумѣние съ румънскитѣ делегати цѣлия договоръ за миръ слѣдъ неговото приключване ще бъде едноврѣменно подписанъ и обнародванъ.

Книженъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Пристигнаха въ склада въ голѣмо количество слѣднитѣ книги:

Учебници:

1. Букварь и първа читанка отъ М. Влайковъ
2. „ „ „ М. Господиновъ
3. Читанки за III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайкови
4. „ за III отдѣление отъ Г. Валтаджиевъ
5. „ „ III и V отдѣл. отъ Г. Столновъ и Хр. Тодоровъ
6. Сѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
7. Отечествознание за IV отд. отъ М. Влайковъ
8. Природознание за III и IV отд. отъ А. Борлаковъ
9. Законъ Божи за II, III и IV отд. отъ Богомилъ
10. Езиковни упражн. за II отд. отъ Карагюлевъ

Ржководства за учители

1. Практиката ни прѣзъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забав., ч. I и II отъ Д. Бойчевъ
3. Практиката ни по природознание въ III отд. отъ А. Борлаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечерници отъ Ив. Андрейчинъ
5. Упжтвания къмъ букваря и читанката отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ.

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздица“ — отдѣлни книжки.
2) Библиотека „Дѣдови и бабини приказки“.

Канцеларски и ученически потрѣби

Дневници съ материални книги. Училищни бюджетни бланки. Приходни, разходни и квитанционни книги. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, плакове и др. Разни формуляри и бланки за общинскитѣ и войсковитѣ канцеларии.

Ликоветѣ на народнитѣ дѣйци, портретитѣ на царя и пр.

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“ Печатница на фонда „Добруджа“ — Бабадагъ. Директоръ Драгомиръ Начовъ